

wystawa czynna do 31.05.2020

ZACHĘTA

W WARSZAWIE

AHMED CHERKAOUI

Polsko-marokańskie relacje
artystyczne w latach 1955–1980

Ahmed Cherkaoui, Warszawa nocą, 1961, olej, juta, płótno, wł. Nouridine Cherkaoui, Paryż

Zachęta —
Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3
Warszawa
zacheta.art.pl

partnerzy wystawy

Karta

Państwowa Wyższa Szkoła
Filmowa, Telewizyjna i Teatralna
im. Leona Schillera w Łodzi

wernisaż wystawy | the opening of the exhibition
9.03.2020, godz. 19 p.m. | 7 p.m.

kontakt dla mediów | press: **Olga Gawerska**
rzecznik@zacheta.art.pl
+48 22 556 96 55, +48 603 510 112

zdjęcia dla mediów:
zacheta.art.pl/prasa /zdjęcia do pobrania (dostępne po zalogowaniu)
press images:
zacheta.art.pl/prasa /press images (to access, you will need to register)

Ahmed Cherkaoui w Warszawie. Polsko-marokańskie relacje artystyczne w latach 1955–1980

Ahmed Cherkaoui in Warsaw. Polish-Moroccan Artistic Relations in 1955–1980

kuratorzy | curators: Sara Lagnaoui, Przemysław Strożek

współpraca ze strony Zachęty | collaboration on the part of Zachęta: Ewa Mielczarek, Aleksandra Szklarczyk

projekt ekspozycji | exhibition design: Aleksandra Dobrowolska-Grobel

artyści | artists: Roman Artymowski, Mohamed Ben Said, Ahmed Cherkaoui, Helena Cygańska-Walicka, Abdelkrim Derkaoui, Mustapha Derkaoui, Azzedine Douieb, Anna Draus Hafid, Abdellah Drissi, Mustapha Hafid, Irena Jarosińska, Idriss Karim, Najib Kheldouni, Grzegorz Kowalski, Abdelkader Lagtaa, Alfred Lenica, Zbigniew Makowski, Mohamed Melehi, Andrzej Partum, Ewa Partum, Barbara Pniewska, Erna Rosenstein, Aziz Sayed, Henryk Stażewski

Ahmed Cherkaoui uznawany jest powszechnie za pioniera i jednego z najwybitniejszych przedstawicieli marokańskiej sztuki współczesnej. Na początku lat 60. studiował rok w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, a czas spędzony w Polsce okazał się przełomowy w jego malarskiej karierze. „Prawdziwe wejście Cherkaouiego w świat sztuki nowoczesnej miało miejsce w Warszawie, dzięki Stażewskiemu” — pisał francuski poeta i krytyk sztuki Jean-Clarence Lambert. Warszawski okres, oparty na poszukiwaniach malarstwa materii, zapowiadał jego późniejsze eksperymenty w obszarze sztuki abstrakcyjnej, pełnej odwołań do tradycyjnej kultury berberskiej i motywów religijnych islamu, jak również polskiej i francuskiej awangardy.

Prace Cherkaouiego z tego okresu powracają do Warszawy po niemal sześćdziesięciu latach, na wystawę w Zachęcie. Stanowią punkt wyjścia do prześledzenia możliwie jak największej liczby wątków związanych z twórczością marokańskich artystów w Polsce, polskich artystów w Maroku i ich obustronnych kontaktów. Od połowy lat 50. do początku lat 80. w akademiach sztuk pięknych w Warszawie i Krakowie oraz w łódzkiej filmówce studiowało kilkunastu studentów z Maroka.

Zaprezentowane na wystawie polsko-marokańskie relacje artystyczne okazują się niezwykle ważnym świadectwem transkontynentalnej wymiany kulturalnej w latach zimnej wojny. Ukazują kolejno Warsza-

wę, Łódź i Asilah jako znaczące miejsca skrzyżowania kultur słowiańskich, arabskich i berberskich. We wszystkich tych projektach artystycznych — będących efektem spotkania marokańskich artystów z polskimi — można zaobserwować potrzebę poszukiwań nowego wyrazu w najróżniejszych dziedzinach sztuki: malarstwie, filmie, praktykach conceptualnych i grafice artystycznej. Wnikliwe prześledzenie tych relacji pozwala lepiej zrozumieć przemiany na globalnej mapie sztuki, zaś zaskakująca z dzisiejszej perspektywy idea zbliżenia kulturalnego Polski i Maroka okazywała się odgrywać tu istotną rolę. ●●●

Ahmed Cherkaoui is widely recognized as a pioneer and one of the most prominent representatives of Moroccan contemporary art. At the beginning of 1960s he spent a year in Warsaw, studying at the Fine Arts Academy, and his stay in Poland turned out to be a breakthrough in his painting career. ‘Cherkaoui really entered the world of modern art in Warsaw, thanks to Stażewski,’ wrote French poet and art critic Jean-Clarence Lambert. Focused on the exploration of matter painting, the Warsaw period heralded the artist’s later experiments in abstract art, replete with references to traditional Berber culture and religious motifs of Islam, as well as to Polish and French avant-garde.

Cherkaoui’s works from this period return to Warsaw after almost sixty years, for the exhibition at the

Zachęta. They are a starting point for tracing a multitude of themes related to the works of Moroccan artists in Poland, Polish artists in Morocco, and their mutual contacts. Since the mid-1950s until the beginning of the 1980s, a dozen or so Moroccan students were studying in fine arts academies in Warsaw and Cracow and in the Łódź film School.

The Polish-Moroccan art relations presented at the exhibition appear to be an important testimony to transcontinental cultural exchange during the Cold War. They show Warsaw, Łódź and Asilah as an important crossroads of Slavic, Arabic and Berber cultures. In all these artistic projects – outcomes of meetings between Moroccan and Polish artists — one can observe the need to look for new expression in various fields of art: painting, film, conceptual art, and printmaking. A deeper analysis of these relations will give us a better insight into the transformations on the global map of art. And, surprising as it may look from today’s perspective, the idea of a Polish-Moroccan cultural get-together has proved to play an important role here. ●●●

Ahmed Cherkaoui uznawany jest powszechnie za pioniera marokańskiej sztuki współczesnej. W latach 1960–1961 studiował na kierowanym przez Henryka Tomaszewskiego Wydziale Grafiki warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, dzięki rekomendacji otrzymanej z ramienia Union Marocaine du Travail (Marokański Związek Pracy). Czas spędzony w Warszawie okazał się przełomowy w jego malarzkiej karierze. Francuski poeta i krytyk sztuki Jean-Clarence Lambert zaznaczał wyraźnie, że: „prawdziwe wejście Cherkaouiego w świat sztuki nowoczesnej miało miejsce w Warszawie, dzięki Stażewskiemu”. Z kolei włoska pisarka i historyczka sztuki, Toni Maraini, podkreślała, że „okres ten stanowił decydujący etap w ewolucji jego malarstwa”. Zarówno Lambert, jak i Maraini wskazywali na krzyżowanie się najróżniejszych wpływów i inspiracji, które od czasu pobytu w Polsce zaważyły na rozwoju praktyk artystycznych marokańskiego artysty. Można było w nich odnaleźć zarówno odwołania do tradycyjnej kultury berberskiej i motywów religijnych islamu, jak również do awangardowych eksperymentów malarstwa materii i nurtu abstrakcji impresyjnej podejmowanych równoległe w Polsce i we Francji. Pośród tych wszystkich najróżniejszych postaw, trendów i stylów Cherkaoui odnalazł własny charakterystyczny język artystycznych poszukiwań, bardzo wysoko ceniony w Europie i ojczystym Maroku.

Od początku pobytu w Warszawie Ahmed Cherkaoui nawiązał bliskie kontakty ze starszym pokoleniem uznanych polskich malarzy, przede wszystkim z artystami z kręgu Galerii Krzywe Koło: Henrykiem Stażewskim, Alfredem Lenicą i Erną Rosenstein, a także z fotoreporterką życia kulturalnego Warszawy — Ireną Jarosińską. Najpewniej dzięki ich wstawiennictwu miał sposobność zaprezentowania swojej wystawy indywidualnej w tej galerii w czerwcu 1961 roku. To właśnie w Krzywym Kole od połowy lat pięćdziesiątych XX wieku do połowy następnej dekady młodzi i uznani artyści z Polski i zagranicy interesowali się badaniem statusu obrazu, procesem rozbicia tradycyjnej formy malarzkiej i poszukiwaniem jej nowej postaci. Wszystkie

pokazywane w galerii prace Ahmeda Cherkaouiego powstały podczas jego kilkumiesięcznego pobytu w Warszawie. Wykonane zostały w podobny sposób: z użyciem juty, przyklejonej plastrem lub klejem na płótno, papier bądź drewno, a ich tytuły — m.in. *Autoportret we łzach*, *Warszawa nocą* — wskazywały, że inspiracją do ich powstania były warszawskie doświadczenia marokańskiego malarza.

Prace artysty pokazane w Galerii Krzywe Koło powracają do Warszawy po raz pierwszy, po niemal sześćdziesięciu latach, na wystawę w Zachęcie. Ekspozycja ta ma jednak także na celu także ukazanie możliwie jak największej liczby wątków związanych z twórczością marokańskich artystów w Polsce, polskich artystów w Maroku i ich obustronnych kontaktów. Warszawski okres twórczości Cherkaouiego stanowi w tym kontekście punkt wyjścia do prześledzenia polsko-marokańskich relacji artystycznych czasów zimnej wojny. Ich efektem były niezwykle ciekawe projekty, stanowiące impuls przemian, jakie zachodziły w globalnej sztuce współczesnej, poprzez zbliżenie polityczno-kulturalne i internacjonalistyczną solidarność krajów bloku wschodniego z krajami Afryki, Azji i Ameryki Łacińskiej.

Historię owych relacji otwierał przyjazd młodego malarza Farida Belkahii na V Światowy Festiwal Młodzieży w Warszawie w sierpniu 1955 roku. Intensyfikowały się one w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych za sprawą stypendiów, jakie w Polsce Ludowej otrzymywali młodzi artyści i filmowcy z Maroka. Po Cherkaouim, pierwszym marokańskim stypendyście w warszawskiej ASP, w kolejnych latach na tej samej uczelni studiowali Mustapha Hafid (1961–1966/68), Najib Kheldouni (1967–1973) i Azzedine Douieb (1972–1977). Niemal w tym samym czasie w krakowskiej ASP w latach 1968–1972 studiował Aziz Sayed. W Państwowej Wyższej Szkole Filmowej i Telewizyjnej w Łodzi uczyli się z kolei Abdellah Drissi (1964–1967), bracia Mustapha i Abdelkrim Derkaoui (1966–1972), Idriss Karim (1967–1973), Abdelkader Lagtaa (1967–1971) oraz Mohamed Ben Said (1969–1974). Większość marokańskich studentów łódzkiej uczelni po powrocie do ojczyzny pragnęła zrewolucjonizować

marokańskie kino i tworzyć zbudowane kino zaangażowane, ale napotkali na opór miejscowych władz.

Niemal wszyscy artyści z Maroka, którzy odbyli staże i studia w Polsce, zachwalali poziom tutejszych uczelni artystycznych. Cherkaoui podkreślał, jak wiele się nauczył podczas rocznego stażu w warszawskiej ASP, a dzięki wstawiennictwu Stażewskiego u Jeana-Clarence'a Lamberta miał ułatwioną drogę do odniesienia sukcesu artystycznego w Paryżu. O wysokim poziomie nauczania w pracowni Michała Byliny w ASP przekonywał później Mustapha Hafid, a także Azzedine Douieb na kartach prowadzonych z nim wywiadów w pismach „Poland” i „Perspektywy”. O świetnej atmosferze w pracowni grafiki prowadzonej przez Juliana Pałkę zapewniał Najib Kheldouni, a Mustapha Derkaoui w wywiadzie dla „Filmu” zaznaczył, że twórczość absolwentów łódzkiej „Filmówki” znacząco się wyróżniała na tle marokańskich absolwentów innych europejskich szkół filmowych.

Polsko-marokańskie relacje artystyczne nie ograniczały się jedynie do przyjazdów marokańskich studentów do Warszawy, Krakowa i Łodzi — do Maroka przyjeżdżali również polscy artyści, w tym Roman Artymowski, który na zaproszenie Mohameda Melekiego prowadził pracownię grafiki warsztatowej w Asilah (1978), zaś zorganizowana rok później wystawa polskiego malarstwa współczesnego w Rabacie i Casablance (1979) stała się kulminacyjnym momentem tych kontaktów artystycznych, dającym istotne świadectwo o znaczącej roli wymiany kulturalnej w latach zimnej wojny między obydwoma państwami.

Na wystawie w Zachęcie pokazane zostaną warszawskie prace Cherkaouiego, marokańskich absolwentów akademii sztuk pięknych oraz łódzkiej „Filmówki”, a także prace Melekiego zestawione z twórczością polskich artystów awangardowych. Ekspozycja zarysowuje chronologiczny obraz wspomnianych relacji, by zwrócić uwagę na istotne aspekty przemian, jakie zachodziły w sztuce obu krajów na przestrzeni trzech dekad czasu zimnej wojny: od sztuki społecznej połowy lat pięćdziesiątych (Farid Belkahia w Warszawie, 1955), malarstwa materii i sztuki abstrakcyjnej lat następnej dekady (Ahmed Cherkaoui w Warszawie, 1960–1961), po sztukę absolwentów akademii sztuk pięknych (Mustapha Hafid, Najib Kheldouni, Azzedine Douieb w Warszawie oraz Aziz Sayed w Krakowie, 1961–1977), eksperymentalną sztukę filmową (Mustapha i Krimou Derkaoui, Mohamed Ben Said, Abdelkader Lagtaa, Idriss

Henryk Stażewski i Ahmed Cherkaoui, lata 60.

od lewej: Ahmed Cherkaoui, Anka Ptaszkowska, Edward Piwowarski, Alfred Lenica, Erna Rosenstein w ogrodzie pałacu Zamojskich przy ul. Foksal, Warszawa, lata 60.

od lewej: Xawery Dunikowski and Ahmed Cherkaoui na tarasie pałacu Zamojskich przy ul. Foksal, Warszawa, lata 60.

na sąsiedniej stronie:

wystawa prac Ahmeda Cherkaoui w Galerii Krzywe Koło, Warszawa, 1961

[Henryk Stażewski and Ahmed Cherkaoui, 1960s](#)

[from the left: Ahmed Cherkaoui, Anka Ptaszkowska, Edward Piwowarski, Alfred Lenica, Erna Rosenstein in the Zamoyski Palace garden, Foksal Street, Warsaw, 1960s](#)

[from the left: Xawery Dunikowski i Ahmed Cherkaoui on the Zamoyski Palace terrace, Foksal Street, Warsaw, 1960s](#)

opposite:

[exhibition of Ahmed Cherkaoui's works at the Krzywe Koło Gallery, Warsaw, 1961](#)

Karim w Łodzi, 1966–1973), sztukę konceptualną (Abdelkader Lagtaa w Warszawie, Łodzi i Elblągu, 1971–1973) i nowe oblicza abstrakcji późnych lat siedemdziesiątych (współpraca Mohameda Melehiego i Romana Artymowskiego w Asilah, 1978). We wszystkich tych projektach będących efektem zetknięcia marokańskich artystów z polskimi twórcami obserwujemy postępujące zmiany w myśleniu o sztuce, zakorzenione najczęściej w potrzebie poszukiwań nowego wyrazu w najróżniejszych dziedzinach: malarstwie, kinie, sztuce konceptualnej i grafice artystycznej. W niektórych przypadkach zauważalne też było akcentowanie bardziej wartości tradycji arabskiego ornamentu i sztuki dekoracyjnej islamu (Kheldouni, Sayed) niż przyjmowanie postawy bycia w awangardzie.

Wystawa ta wpisuje się ostatecznie w perspektywy najnowszych badań nad globalną sztuką okresu zimnej wojny, w których coraz częściej dokonuje się analiz dotyczących związków między sztuką Drugiego i Trzeciego Świata, tzn. między sztuką komunistycznego bloku wschodniego a sztuką Afryki, Ameryki Łacińskiej i Azji. Jej celem jest więc rozpoznanie transkontynentalnej, transregionalnej i transnarodowej sieci powiązań międzykulturowych między Afryką a Europą, a dokładniej między Afryką Północną a Europą Wschodnią, i w końcu, w zawężonej perspektywie — między Marokiem a Polską. Szczegółowe prześledzenie tych kontaktów w geopolitycznym kontekście czasów zimnej wojny i wobec procesów dekolonizacyjnych w Afryce Północnej pozwoli lepiej zrozumieć ewolucję przemian artystycznych na globalnej mapie sztuki sprzed 1980 roku, wobec których zaskakująca z dzisiejszej perspektywy idea projektowania zbliżenia kulturalnego Polski i Maroka okazywała się odgrywać istotną rolę. ●●●

Przemysław Strożek

Ahmed Cherkaoui is widely regarded as a pioneer of Moroccan contemporary art. In 1960–1961 he studied at the Faculty of Graphic Arts of the Warsaw Academy of Fine Arts, headed by Henryk Tomaszewski, thanks to a recommendation from the Union Marocaine du Travail (Moroccan Labour Union). The time he spent in Warsaw proved to be a breakthrough in his painting career. French poet and art critic Jean-Clarence Lambert made it clear that ‘Cherkaoui’s real entry into the world of modern art took place in Warsaw, thanks to Stażewski’. The Italian writer and art historian, Toni Maraini, stressed that ‘this period was a decisive stage in the evolution of his painting’. Both Lambert and Maraini pointed out the intersection of various influences and inspirations which influenced the development of Cherkaoui’s artistic practices since his stay in Poland. His processes also included references to traditional Berber culture and religious motifs of Islam, as well as to avant-garde experiments of matter

V Światowy Festiwal Młodzieży. Uczestnicy festiwalu przed Zachętą, gdzie otwarto Międzynarodową Wystawę Sztuki Młodych, 1955

na sąsiedniej stronie:

Ahmed Cherkaoui przed wejściem do Galerii Krzywe Koło (z prawej plakat jego wystawy), 1961

Wystawa malarstwa Barbary Pniewskiej w Galerii Krzywe Koło, Warszawa, 1961

Ahmed Cherkaoui w Galerii Krzywe Koło, 1961

5th World Youth Festival. Festival participants in front of Zachęta, where the International Youth Art Exhibition was opened, 1955

opposite:

Ahmed Cherkaoui in front of the entrance to the Krzywe Koło Gallery (with poster for his exhibition on the right), 1961

exhibition of Barbara Pniewska’s paintings at the Krzywe Koło Gallery, Warsaw, 1961

Ahmed Cherkaoui at the Krzywe Koło Gallery, 1961

painting and of the abstract impressionist trends undertaken simultaneously in Poland and France. Among all these different attitudes, trends and styles, Cherkaoui found his own characteristic language of artistic exploration, highly appreciated in Europe and his own native Morocco.

Since the beginning of his time in Warsaw, Ahmed Cherkaoui has established closed contacts with the older generation of recognised Polish painters, especially with artists from the Krzywe Koło Gallery: Henryk Stażewski, Alfred Lenica and Erna Rosenstein, as well as with Irena Jarosińska, a photojournalist of Warsaw cultural life. He had an opportunity — most likely thanks to their intercession — to present his solo exhibition at this gallery in June 1961. It was at Krzywe Koło, from the mid-1950s to the middle of the following decade, that young and recognised artists from Poland and abroad were interested in studying the status of painting, the process of breaking down the traditional painting form and searching for its new incarnation. All works by Ahmed Cherkaoui presented at the gallery were created during the several months he spent in Warsaw. They were made in a similar way: using jute, attached with a plaster or glue to canvas, paper or wood, and their titles — including *Self-Portrait in Tears*, *Warsaw at Night* — exemplified that his Warsaw experiences were the inspiration for their creation.

The artist's works shown at the Krzywe Koło Gallery are returning to Warsaw for the first time, after nearly sixty years, for an exhibition at the Zachęta gallery. However, the exhibition also aims to show as many threads as possible related to the work of Moroccan artists in Poland, Polish artists in Morocco, and their mutual contacts. In this context, the Warsaw period of Cherkaoui's work is a starting point for tracing the Polish-Moroccan artistic relations during the Cold War. They resulted in extremely interesting projects which were an impulse for changes in global contemporary art through political and cultural rapprochement and the internationalist solidarity between the Eastern Bloc and the countries of Africa, Asia and Latin America.

The story of these accounts opened with the arrival of young painter Farid Belkhaia at the 5th World Youth Festival in Warsaw in August 1955. They intensified in the 1960s and 1970s thanks to scholarships awarded in the Polish People's Republic to young artists and filmmakers from Morocco. In the years following Cherkaoui, who was the first Moroccan scholarship holder at the Academy of Fine Arts in Warsaw, Mustapha Hafid (1961–1966/68), Najib Kheldouni (1967–1973) and Azzedine Douieb (1972–1977) studied at the same school. Almost at the same time, Aziz Sayed studied at the Academy of Fine Arts in Kraków between 1968 and 1972. In turn, Abdellah Drissi (1964–1967), brothers Mustapha and Abdelkrim Derkaoui (1966–1972), Idriss Karim (1967–1973), Abdalkader Lagtaa (1967–1971) and Mohamed Ben Said (1969–1974) studied at the State Higher School of Film and Television and Theatre in Łódź. After returning to their homeland, the majority of the Moroccan students of the Łódź school wanted to reform Moroccan cinema and create rebellious engaged cinema, but they met with resistance from the local authorities.

Nearly all the artists from Morocco who completed internships and studies in Poland praised the level of art schools in the country. Cherkaoui emphasised how much he learned during his year-long internship at the Academy of Fine Arts in Warsaw, and thanks to Stażewski's intercession with Jean-Clarence Lambert, he had an easier path to achieving artistic success in Paris. Mustapha Hafid affirmed the high level of teaching at Michał Bylina's studio at the Academy of Fine Arts as did Azzedine Douieb in later interviews in *Poland* and *Perspektywy* magazines. Najib Kheldouni asserted the great atmosphere in Julian Pałka's graphic design studio, and Mustapha Derkaoui, in an interview for *Film*, pointed out that the work of graduates of the Łódź film school was significantly superior to the Moroccan graduates of other European film schools.

Polish-Moroccan artistic relations were not limited to the visits of Moroccan students to Warsaw, Kraków and Łódź — Polish artists also travelled to Morocco, including Roman Artymowski, who, at the invitation of Mohamed Melehi, ran a graphic design studio in Asilah (1978), while the exhibition of Polish contemporary painting in Rabat and Casablanca (1979), organised a year later, became the culmination of these artistic contacts, giving an important testimony of the significant role of cultural exchange between the two countries during the Cold War.

Ahmed Cherkaoui w Warszawie...

Ahmed Cherkaoui in Warsaw . . .

The exhibition at Zachęta will showcase Warsaw works by Cherkaoui, Moroccan graduates of the Academy of Fine Arts and the Łódź film school, as well as Melehi's works juxtaposed with those of Polish avant-garde artists. The exhibition outlines a chronological picture of these relations in order to draw attention to important aspects of the transformations that took place in the art of both countries during the three decades of the Cold War: from social art of the mid-1950s (Farid Belkahia in Warsaw, 1955), matter painting and abstract art of the next decade (Ahmed Cherkaoui in Warsaw, 1960–1961), to the art of graduates of the Academy of Fine Arts (Mustapha Hafid, Najib Kheldouni, Azzedine Douieb in Warsaw and Aziz Sayed in Kraków, 1961–1977), experimental film art (Mustapha and Krimou Derkaoui, Mohamed Ben Said, Abdelkader Lagtaa, Idriss Karim in Łódź, 1966–1973), conceptual art (Abdelkader Lagtaa in Warsaw, Łódź and Elbląg, 1971–1973) and new faces of abstraction in the late 1970s (collaboration between Mohamed Melehi and Roman Artymowski in Asilah, 1978). In all these projects, which were the result of encounters between Moroccan and Polish artists, we observe ongoing processes of changes in thinking about art, rooted mostly in the need to search for new expressions in various fields: painting, cinema, conceptual art and artistic graphic design. In some cases, there was also a noticeable emphasis more on the value of the tradition of Arabic ornamentation and Islamic decorative art (Kheldouni, Sayed), rather than taking the attitude of being in the avant-garde.

Ultimately, the exhibition is in line with the perspective of the latest research on global art of the Cold War, which more and more often analyses the relationship between the art of the Second and Third World, i.e., between the art of the communist Eastern Bloc and the art of Africa, Latin America and Asia. The aim of this exhibition is therefore to identify the transcontinental, trans-regional and transnational network of intercultural links between Africa and Europe, more specifically between North Africa and Eastern Europe, and finally, in a narrow perspective, between Morocco and Poland. A detailed tracing of these contacts in the geopolitical context of the Cold War era and the decolonisation processes in North Africa will allow for a better understanding of the evolution of artistic transformations on the global map of art before 1980, for which the idea of designing a cultural rapprochement between Poland and Morocco, surprising from today's perspective, turned out to play an important role. ●●●

Przemysław Strożek

Ahmed Cherkaoui w pracowni, 1960

Ahmed Cherkaoui in his studio, 1960